

A három férőhelyes szobákban egy-két diák kaphat helyet

Szellősebb egyetemi bentlakások

Fotó: Nagy Tibor

A járványhelyzet miatt szellősebben szállásolják el a bentlakási helyet igénylő hallgatóikat a marosvásárhelyi egyetem, hiszen a szobákban, ahol normál körülmények között három diákot helyeztek el, most egy, jobb esetben kettő kaphat helyet. A hibrid oktatást választó Sapientia egyetemen kiválóan megoldották a problémát: a csoportok cserélődésével, a fizikai jelenlét és online oktatás váltakoztatásával egyszerre kevesebb hallgatónak van szüksége szállásra, így nem kellett elutasítaniuk a bentlakási helyet igénylő diákokat, ugyanakkor biztosítani tudják, hogy egy szobában egy hallgató lakjon.

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem marosvásárhelyi karán hibrid oktatással (online és személyes jelenlét váltakozása) indult el szeptember közepén az új tanév, háromhetente váltásokban vannak jelen a hallgatók a gyakorlati oktatáson, a három hét letelte után pedig visszatérnek az online tanulásra.

András Annamária bentlakás-igazgató lapunk érdeklődésére elmondta, az egyetem közvetlen szomszédságában lévő bentlakás minden szobájában egy személyt szállásoltak el, ugyanakkor hagytak szabad helyiségeket is, hogy egy esetleges fertőzés esetén azonnal el tudják különíteni az érintetteket. A szabályzat értelmében a bentlakóknak a folyosón és a közös terekben kötelező a maszkviselés, a folyosókat irányjelző

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Visszatérhetnek a diákok a nyáradszeredai középiskolába

Két napra be kellett zárni a nyáradszeredai Bocskai István középiskolát, miután kiderült, hogy az egyik pedagógus koronavírusos lett.

2.

Visszaállt a kártyarendszer

Október elsejétől újra kötelező az egészségbiztosítási kártya használata – jelentette be az Országos Egészségbiztosítási Pénztár. Kivételt képez a telemedicina, amikor nem közvetlenül, hanem telefonos vagy online kapcsolat során konzultál és ad tanácsot az orvos, ami az idei év végéig érvényes módszer. Az intézkedésről dr. Vass Levente parlamenti képviselő, szakpolitikust kérdeztük.

4.

Székelyföld saját nyelve: a magyar

Szabó T. Attila helynévkutatásai és a nevéhez köthető szorgalmazása a mikrotoponímiai kutatásoknak és ezek tényleges elindulása a magyar nemzeti kultúra részévé váltak, és erősítették a szülőföldhöz való sajátosan erdélyi ragaszkodást is. Túlmutatna az előadás tárgyán, de az előadó szakterületén is, hogy elmélyedjünk az erdélyi, székelyföldi helynévkutatásban.

15.

Tömbház előtti színház

Kétnyelvű szabadtéri előadást állított színre a Facem Egyesület és a 3g HUB a Tömbház előtti színház projekt keretében. A Bologas (Ballagás) című előadás a középiskolai ballagási ceremóniát követve román és magyar nyelven szólalnak fel az ünnepségen – a megszokottól eltérően.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Kulcsszavak

Antalfi Imola

Harminc éve várjuk azt, amit Marosvásárhely új polgármestere most ígér. Átláthatóságot, teljesítményt, pontosságot. Vagyis profizmust. Jó volt hallani az első sajtótájékoztatón mindezeket, és jó bízni benne, hogy így is lesz.

Három évtizede él ez a város 1990 márciusának bomlasztó árnyékában, fiatalok százai kerestek más országokban megélhetést, alapítottak családokat. Politikai és gazdasági érdekcsoportok évek óta kihasználják, valóggal szétrabolták a frontvárosként elkönyvelt Marosvásárhelyt, megfosztva az európai mértékkel mért jólétől, esélyektől, fejlődéstől. A korrupciónak nincs nemzetisége, nem toleráljuk – mondta Soós Zoltán. Az átláthatóság erősítésével egyértelmű, hogy kevesebb lehetőség adódik a korrupciónak a közigazgatásban, aminek számos pozitív következménye lesz, kezdve a versenyképesség javulásától a polgárok bizalmának a visszanyeréséig. Gyakorlatilag korrekt partnerséget ígér Soós Zoltán a helyhatóság és a polgárok között. Erre szavazott közel 29 ezer vásárhelyi polgár, és ezt a megelőlegezett bizalmat nem szabad eljátszania az új városvezetésnek. Kétségtelen, hogy nem lesz könnyű dolog rendet tenni a hivatalban, ehhez elengedhetetlen a független szakértői csoport általi belső ellenőrzés. Az audit rávilágíthat azokra a folyamatokra és személyekre, amelyek/akik révén kifolyt a közpénz a városkasszából, a vizsgálat eredménye pedig esetenként büntetőeljárást vonhat majd maga után. Nem politikai leszámolásról van szó, hanem arról,

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

2., péntek

A Nap kel

7 óra 23 perckor,
lenyugszik

18 óra 59 perckor.
Az év 276. napja,
hátravan 90 nap.

IDŐJÁRÁS

Többnyire borús idő

Hőmérséklet:
max. 18 °C
min. 11 °C

~Isten éltesse!

Ma **PETRA**,
holnap **HELGA** napja.

HELGA: északi germán eredetű, jelentése: egészséges, boldog.

❄ ❄ ❄

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. október 1.

1 EUR	4,8721
1 USD	4,1498
100 HUF	1,3511
1 g ARANY	253,1477

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker LOTO
40 LOTO

9, 41, 14, 3, 45 + 11   **NOROC PLUS:** 6 6 7 6 9 6

14, 9, 19, 1, 28, 27   **SUPER NOROC:** 3 1 3 2 2 5

23, 15, 11, 47, 35, 29   **NOROC:** 4 6 3 8 6 6 5

Megyei hírek

Az egyetem napja a Sapientian

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem 2001. október 3-án nyitotta meg kapuit. Az intézmény akkreditációját követően a szenátus elhatározta, hogy az első tanévnyitó évfordulóját az egyetem napjává nyilvánítja. Az ünnepi rendezvényre október 3-án 11 órai kezdettel kerül sor az egyetem marosvásárhelyi karán, ahol Bocskai-díjjal tüntetik ki Szili Katalin miniszterelnöki megbízottat, a magyar Országgyűlés volt elnökét. Az eseményt az egyetem YouTube-csatornáján élőben közvetítik.

Zöld forgatókönyv a mezőmadarasi iskolában

A megyében a mezőmadarasi iskola volt az egyetlen, ahol a községben pozitív koronavírusteresztel nyilvántartott személyek miatt iskolakezdetkor piros besorolással kizárólag online kezdődött az oktatás. Mivel javult a helyzet, szeptember 22-étől sárga, október 1-jétől zöld forgatókönyv szerint folyik az oktatás. A tanintézménybe beírt gyermekek – 198-an, óvodásoktól nyocadikosokig – a kötelező szabályok betartásával járnak iskolába – tájékoztatott Kovács László igazgató.

A szívért sétálnak

Október 3-án, szombaton 10 órától a marosvásárhelyi Rotary Maris klub szervezésében demonstratív jellegű sétára kerül sor a szív hete tiszteletére. A felvonulással népszerűsíteni szeretnék a szabadban való mozgást, az egészségvédelmet. A résztvevők a megyeháza elől indulnak, és a Rózsák terén keresztül a Vár sétányig sétálnak, összesen mintegy 3 km-t tesznek meg. A járványügyi szabályok betartása kötelező.

Sajtmustra Petrynél

Marosvásárhelyen negyedik alkalommal tartják meg a Petry-sajtmustrát és vásárt. Október 2-án, pénteken reggel 9 órától este 7 óráig várják az érdeklődőket a Rákóczi lépcső alatti kis utcában. Az érdeklődők a legfinomabb és legkülönlegesebb, erdélyi termelők által készített sajtokat kóstolhatják és vásárolhatják meg. Ugyanitt kiváló borokat és hentesárut is beszerezhetnek.

Elhalasztották a Super Rallyt

Az október 2-ára, mára tervezett marosvásárhelyi Super Rally objektív okokból elmarad – tájékoztattak a szervezők. Az autóverseny időpontját egy későbbi, még nem közölt dátumra halasztották.

Elmarad a bekecsi megemlékezés

A járvány miatt elmarad az október 3-ára tervezett rendhagyó megemlékezés a Bekecs-tetőn. A Marosvásárhelyi Magyar Királyi 23. Honvéd Határőrség Zászlóalj hagyományörző csoport továbbra is gondját viseli a két katonatemetőnek, ahol 35, az első világháborúban elesett honvéd nyugszik.

Szünetel a gázszolgáltatás Marosugrán

Október 2-án, ma 9 órától szünetel a gázszolgáltatás Marosugrán. A szolgáltatást 12 órától szakaszosan kezdik el újra. A Delgaz Grid arra kéri a fogyasztókat, hogy ez idő alatt a gázcsapokat zárják el, majd miután ismét feltöltik a rendszert, fél órán át figyeljék az égőket. Ha gázszagot éreznek, a 0800-800-928-as vagy a 0265-200-928-as telefonszámon azonnal jelezzék a szolgáltatóknak.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Visszatérhetnek a diákok a nyáradszeredai középiskolába

Csak két nap szünetelt az oktatás a Bocskai István középiskolában

Fotó: Gligor Róbert László

Két napra be kellett zárni a nyáradszeredai Bocskai István középiskolát, miután kiderült, hogy az egyik pedagógus koronavírusteresztje pozitív lett.

Az illető tanár hétfőn készített tesztjének eredménye pozitív. Szerdán reggel felfüggesztették az oktatást az intézményben, és értesítették a megyei közegészségügyi igazgatóságot, amely elkezdte vizsgálni az esetet, majd szerdán este értesítette az iskolát és a tanfelügyelőiséget, hogy nincs más közvetlen kontaktszemély, folytatni lehet az oktatást, kivéve abban a négy osztályban, ahol hétfőn órát tartott a pedagógus. Az ezekben járó diákok október 12-ig otthon maradnak, és online folyik számukra az oktatás. A többiek pénteken már normális iskolai keretek között tanulhatnak – tudtuk meg *Fülöp László* igazgatótól.

Arra a kérdésünkre, hogy fel van-e készülve az iskola az online oktatásra, az intézményvezető elmondta: szinte

teljesen fel vannak készülve, ugyanis az iskola informatikusa komoly rendszert épített ki az online oktatásra, minden diáknak és tanárnak lehetősége van a belépésre, virtuális osztálycsoportok vannak, így aki akar, vagy akinek eszköze és internet-hozzáférése van, megkapja a tananyagot, a tanárok pedig rendelkeznek az oktatáshoz szükséges eszközökkel. Egy márciusban végzett felmérésből kiderült, hogy a tanintézmény több mint háromszáz diákjából csupán tíznek nincs megfelelő eszköze, ezt a hiányosságot az iskola próbálja pályázat révén pótolni, bár még nem sikerült.

Az eset kapcsán a település polgármestere, *Tóth Sándor* a Népszavát arról tájékoztatta, hogy szerdán az egész iskolaépületben fertőtlenítették az önkormányzat, hogy a diákok biztonságos körülmények között folytathassák a tanulást. (GRL)

Korunk, október

Kolozsvári anziksz

Miért és mikor vált „kincses Kolozsvár” „romlott Kolozsvárrá”? Mit tudunk a humanista plébánosról, az asztrológus főbíróról és a fejedelmi diplomatáról? Hogyan vigadtak a 16. századi kolozsváriak, és kik voltak a pajzán hegedűsnek? Milyen történetek helyszíne (is) volt a „feredőház”, és milyen erkölcsi előírásokat tartalmaztak a kora újkori céhjegyzőkönyvek? Hogyan alakult a kolozsvári sportélet a reformkorban, és hogyan kezdődött az 1848-as forradalom Kolozsváron? Milyen konfrontációk színhelye volt a Nemzeti Kaszinó a 19. század húszas-negyvenes éveiben? Ezekre és hasonló kérdésekre keresi a választ az összeállítás, amely 150 év kolozsvári kiállításain is virtuális sétát tesz az olvasóval.

Jelentkezés a 9. Peronra

A kilencedik kiadásához érkezett Székelyföldi Peron Music Tehetségkutató Fesztivál nem csupán a zenélésről, a zene szeretetéről szól, hanem egyéb, a zeneiparban fontos tudnivalókkal is segíti a benevezett erdélyi együtteseket. Idei újdonság, hogy a tehetségkutatót megelőző napon zenekari menedzsment témában beszélgetésekre hívják a zenekarokat. A cél, hogy a benevezett együttesek ne ellenfelekként tekintsenek versenytársaikra, hanem kölcsönösen támogassák egymást, szakmailag és emberileg egyaránt, továbbá rendelkezzenek mindazzal a tudással, ami zenekarukat sikeressé teszi. A programról hamarosan pontos infókat közölnek. Jelentkezési határidő: november 1. A fesztivál időpontja és

helyszíne: november 21., Székelyudvarhely, Siculus Ifjúsági Ház. Zsúri: Boczárdi Magor zenész, zeneszerző, színész, Koszorus Krisztina énekes, zenész, dalszerző, Péter Attila rendezvénytechnikai szakember (Byron), zenész, hangtechnikus, Nightlosers, Székely Erika zenész, énekes, Szabó Attila – MŰS rádió, kommunikációs szakember. I díj: meghívó az Öröm a zene tehetségkutató döntőre. Minden szinpadra került zenekarnak profi, klipszerű koncertfelvétel, hangfelvétel, videóklip-forgatás.

Jelentkezési lap a fesztiválra: <https://forms.gle/ghDDEyo1X4bhQemE9>. A rendezvény szervezői az Udvarhelyi Fialat Fórum és a Peron Music Alapítvány Tatabányáról.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Kétezer felett maradt a napi esetszám

Csütörtökön is kétezeret meghaladó új koronavírusos fertőzést számolt be a stratégiai kommunikációs törzs (GCS), miután előző nap a járvány kezdete óta először ugrott kétezer fölé a napi esetszám.

A csütörtöki jelentés szerint az utóbbi 24 órában újabb 2086 emberrel mutatták ki a koronavírus-fertőzést, ami negyven százalékkal haladja meg az utóbbi két hét átlagát.

A járvány terjedési üteme a júliusi időszakhoz hasonló gyorsulást mutat, amikor egy hónap alatt háromszorosára emelkedett a naponta diagnosztizált fer-

tözötték átlaga. Augusztus elejétől másfél hónapig 1200 körül stagnált a napi esetszám, amely a nyári vakáció végétől – szeptember közepétől – kezdődően lódult meg. Az utóbbi két hétben már napi 1485, az utóbbi héten pedig napi 1658 új eset számít átlagosnak.

Az utóbbi napon 37 koronavírusos beteg halt meg Romániában, ezzel 4862-re emelkedett a járvány áldozatainak száma.

A járvány kezdete óta diagnosztizált fertőzöttek száma a 130 ezret, a jelenleg is aktív ismert fertőzötteké a 21 ezret közelíti.

Az utóbbi napon több mint százszal,

7600 fölé emelkedett a kórházban ápolott koronavírusos betegek száma, és ismét elérte a négy nappal ezelőtti 557-es rekordot az intenzív osztályon kezelt súlyos esetek száma.

Ludovic Orban miniszterelnök szerint várhatóan megyei vagy települési szinten fognak újabb korlátozásokat bevezetni – például elrendelni a vendéglátóhelyek bezárását – ott, ahol kiugróan nagy a fertőzési ráta. Az országos járványügyi operatív törzs hétfőtől várhatóan beutazási korlátozásokat is bevezet azok számára, akik Romániánál fertőzöttebb országokból érkeznek. (MTI)

Románia helyesli, hogy a jogállamiság betartását tegyék függővé az uniós támogatások folyósítását

Románia üdvözli az Európai Bizottság (EB) szerdán bemutatott jogállamisági jelentését, az ebben jelzett hibák kijavítására törekszik, és helyesli, hogy az európai uniós támogatások folyósítását a jogállamisági alapelvek betartásától tegyék függővé – mutatott rá Klaus Iohannis államfő.

Az elnök szerdai sajtóértekezletén úgy értékelte: ilyen, minden tagállamra kiterjedő elemzésre van szükség a sajtószabadság és jogállamiság érvényesülése tekintetében az úgynevezett Együttműködési és Ellenőrzési Mechanizmus (CVM) helyett, amely szerinte „nemképp diszkriminálja” Romániát és Bulgáriát. Az EB tagfelvételük (2007) óta tartja megfigyelés alatt az igazságügyi helyzetét a két országban, ajánlásokat fogalmazva meg számukra fél évente vagy évente publikált országjelentéseiben.

Romániában szerdán közvitát indítottak a Szociáldemokrata Párt (PSD) által „megcsönkített” igazságügyi törvényekről, de ezek kijavítása a decemberben megválasztandó új parlamentre vár – mondta Iohannis.

Az elnök felidézte, hogy a PSD által 2017-ben indított igazságügyi reformot ő maga, a román civil társadalom, az akkori parlamenti ellenzék és az európai intézmények is élesen bírálták, és csak együttes erővel sikerült megakadályozniuk az igazságszolgáltatás „leigázását”, politikai felügyelet alá kényszerítését.

„Romániának sok adóssága van a CVM, a GRECO (az Európa Tanács korrupcióellenes testülete) és a Velencei Bizottság ajánlásainak életbe ültetése terén, de ehhez egy felelős törvényhozásra lesz szükség, mert a parlament jelenlegi »kártékony többsége« bebizonyította, hogy bármilyen kezdeményezést tönkre tud tenni, vagy el tud téríteni céljától” – mondta Iohannis.

Az igazságügyi minisztérium honlapján szerdán közzétett, jövő év március 31-ig közvitán lévő törvénytervezetek egyebek mellett az ügyészek függetlenségének, a vádhatósági vezetők átlátható kiválasztásának, a politikai befolyás csökkentésének kérdését próbálják rendezni.

Az EB jogállamisági jelentéséről Iohannis azt mondta: „nagyon hasznos” egy ilyen dokumentum, mert rávilágíthat a hiányosságokra és a jó megoldásokra is. Hozzátette: ő maga, a kormány és a „demokratikus pártok” is azon vannak, hogy maradéktalanul érvényesítsék a jogállamiság elveit, olyanira, hogy Románia követendő példává váljék mások számára is.

Iohannis szerint elemezni, tanulmányozni szükséges, és „végső soron szavazni” kell arról, miként érvényesül a jogállamiság a tagállamokban, és ettől kell függővé tenni az európai támogatások folyósítását. (MTI)

Csökkentek a külföldi közvetlen tőkeberuházások

Romániában 1,76 százalékkal, 5,173 milliárd euróra csökkentek a külföldi közvetlen tőkeberuházások 2019-ben – közölte szerdán a Román Nemzeti Bank.

2018-ban 5,266 milliárd euró áramlott a román gazdaságba. A tavalyi évi külföldi tőkeberuházásokra (ISD) vonatkozó, most közzétett terjedelmes jelentés már végleges adatokat tartalmaz. Ezek kicsit eltérnek a korábban közölt becslésektől, amelyekben még valamivel magasabb, 5,296 milliárd euró szerepelt a tavalyi évre vonatkozóan. Akkor enyhe növekedést jegyeztek a 2018-as évhez képest, de a végleges adatok szerint már 1,76 százalékos csökkenést regisztráltak.

A rendszerváltozás óta tavalyi év végéig a Romániába irányuló külföldi közvetlen tőkeberuházások értéke elérte a 88,304 milliárd eurót. A legnagyobb befektetőnek Hollandia számít 20,515 milliárd euróval, ami a teljes tőkeberuházások 23,2 százalékát teszi ki. A második Ausztria 11,107 milliárd euróval, harmadik Németország 10,893 milliárd euróval, ne-

gyedik Olaszország 7,263 milliárd euróval, majd Ciprus és Franciaország következik 5,492, illetve 5,486 milliárd euróval. Ezen a listán Magyarország a 12. helyen áll 1,612 milliárd euróval.

A külföldi közvetlen tőkeberuházások 62,7 százalékát, vagyis 55,349 milliárd eurót Bukarest és az öt körülvevő Ilfov megye vonzotta, második helyen a székelyföldi megyéket tartalmazó központi fejlesztési régió áll a tőkeberuházások 8,7 százalékával, azaz 7,648 milliárd euróval. A magyarok által jelentősebb arányban lakott három székelyföldi megye közül Maros vonzott 1,766 milliárd eurót, míg Kovászna megye 224 millió eurót, Hargita megye 123 millió eurót.

A nemzeti bank tavalyi évre vonatkozó részletes jelentéséből az is kiderül, hogy a román külföldi tőkeberuházások értéke 2,157 milliárd euró volt tavalyi év végéig, ebből 484 millió euró Ciprusra, 299 millió euró a Moldovai Köztársaságba, 282 millió euró Magyarországra, 114 millió euró Szerbiába áramlott. (MTI)

Kreml: A CIA együttműködik Navalnijjal

Az amerikai Központi Hírszerző Ügynökség (CIA) együttműködik Alekszej Navalnij orosz ellenzéki politikussal – jelentette ki Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője újságíróknak csütörtökön Moszkvában.

„Nem a páciens dolgozik a nyugati szakszolgálatokkal, hanem a nyugati szakszolgálatok dolgoznak vele. Valóban van olyan értesülés, ezt konkrétan is meg tudom mondani, hogy ezekben a napokban az Egyesült Államok Központi Hírszerző Ügynöksége dolgozik vele” – fogalmazott a szóvivő.

Peszkov arra reagált, hogy Navalnij, akit egybehangozó német, francia és svéd laboratóriumi vizsgálatok szerint mérgezték, a Der Spiegel német magazin csütörtöki közlése szerint kijelentette, hogy „Putyin áll a támadás mögött”. Mint mondta, nincs másik verziója arra, hogy hogyan követhették el a bűncselekményt. Vjacseszlav Vologyin, az orosz parlamenti alsóházának elnöke erre ugyancsak azzal vádolta meg az ellenzéki aktivistát, hogy együttműködik a nyugati titkoszolgálatokkal.

„Úgy gondoljuk, hogy az Oroszország elnökének címzett efféle vádak abszolút alaptalanok és megengedhetetlenek. Mi több, ezen kijelentések sorát sértőnek, abszolút sértőnek és elfogadhatatlannak tartjuk” – nyilatkozott Peszkov.

„Navalnij szégyentelen és aljas. Putyin megmentette az életét. Ha azt, ami vele történt, nyugati titkosszolgálatok szervezték meg, akkor ez a kijelentése beleillik ebbe a logikába. Mindenki őszintén mentette őt, a pilótáktól az orvosain át az elnökig. Ilyen kijelentéseket csak tisztességtelen ember tesz” – jelentette ki az ellenzéki politikus interjújáról Vologyin házelnök.

„Teljesen nyilvánvaló, hogy Navalnij együttműködik a nyugati országok szakszolgálatával és hatalmi szerveivel. Az ő érdeklükben dolgozik” – tette hozzá.

Vologyin közölte: a Bundestag elzárkózott attól, hogy kétoldalú munkacsoportot hozzon létre az Állami Dumával (az orosz alsóházzal) a Navalnij ügyében folytatott nyomozás felügyeletére. Kifogásolta, hogy az orosz hatóságok az illetékes német szervektől nem kapták meg Navalnij orvosi leleteit és biológiai mintáit.

Véleménye szerint ez azt támasztja alá, hogy a Navalnij-ügy megrendezésével egyes, általa meg nem nevezett országok feszültséget akartak kelteni Oroszországban a fehérorosz elnökválasztás mérlegének megvonásakor, blokkolni akarták Moszkvát abban, hogy megvédje a vele szövetséges ország szuverenitását. Nyugtázta, hogy semmi sem sikerült „azoknak, akik meg akarták kaparintani Fehéroroszországot”. (MTI)

Ország – világ

A szenátus ismét megszavazta a Trianon-törvényt

A szenátus változatlan formában szerdán ismét megszavazta az államfő által megfontolásra visszaküldött Trianon-törvényt, amely ünnepnappá nyilvánítja június 4-ét, a – Magyarországot területe kétharmadától megfosztó – békeszerződés évfordulóját. Klaus Iohannis felülvizsgálati kérelmében azt kifogásolta, hogy a több szakértő és civil szervezet által bírált törvénytervezet autentikus és tartalmas közvita nélkül született, ezért a jogalkotási folyamat újratekintésére, történésekre, kutatók, a civil szféra bevonására kérte fel a parlamentet. A szenátus szerdán a szociáldemokrata többség 76 szavazatával – 52 ellenében – az elnök érveit elutasítva, eredeti formájában küldte tovább a tervezetet a végső döntés meghozatalában illetékes képviselőháznak. (MTI)

Rendkívüli EU-csúcs

Főleg a Törökországgal fennálló kapcsolatokra, a Földközi-tenger keleti térségében kialakult helyzet áttekintésére fókuszál az európai uniós tagországok vezetőinek csütörtökön kezdődő kétnapos rendkívüli csúcstalálkozója, de napirenden lesznek a Kínával folytatott együttműködés és a fehéroroszországi válság kérdései is. Az uniós állam-, illetve kormányfők legutóbbi ülésükön aggodalmuknak adtak hangot a fokozódó földközi-tengeri feszültség miatt, és teljes körű szolidaritásukról biztosították Görögországot és Ciprust. Charles Michel, az Európai Tanács elnöke keddi meghívólevelében hangsúlyozta: a mostani értekezleten minden lehetőség terítékre kerül az EU és tagállamai érdekeinek védelmében. A tanácskozáson az EU és Kína közötti kapcsolatok ügye is napirenden lesz, tekintettel arra, hogy az Európai Unió együtt kíván működni Pekinggel egyebek mellett olyan nagy globális kihívások kezelésében, mint a koronavírus-járvány és az éghajlatváltozás. (MTI)

Az EB kötelezettségszegés miatt felszólító levelet küldött az Egyesült Királyságnak

Az Európai Bizottság felszólító levelet küldött az Egyesült Királyságnak, mert álláspontja szerint a brit fél megszegte az EU-tagsága megszűnéséről (Brexit) szóló megállapodásból eredő kötelezettségeit – közölte az uniós bizottság elnöke csütörtökön. A tesztület azért küldte a kötelezettségszegési eljárás első lépését jelentő felszólítólevelet, mert a brit kormány szeptemberben olyan törvényjavaslatot terjesztett be a belső piacáról, amely az elfogadása esetén sértené a Brexit-megállapodás Írországról és Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvének rendelkezéseit – részletezte Ursula Von der Leyen. Emlékeztetett arra, hogy az Európai Unió és az Egyesült Királyság köteles teljesíteni a megállapodásból fakadó kötelezettségeit, és köteles tartózkodni minden intézkedéstől, amely veszélyeztetheti a közösen megfogalmazott célkitűzések megvalósítását. (MTI)

Békés megoldást sürgetnek Hegyi-Karabahban

Tárgyalóasztal mellett, békés megoldást kell találni az Örményország és Azerbajdzsán között kirobbant konfliktusra a humanitárius válság megelőzése érdekében, ugyanis semmiféle politikai szempont sem igazolhatja nők, férfiak és gyermekek szenvedését – jelentette ki a strasbourgi székhelyű Európa Tanács főtitkára csütörtökön. Marija Pejcinovic Buric közleményben arra szólította fel a két ország vezetését, hogy haladéktalanul hagyjanak fel az ellenségeskedéssel, és mihamarabb hajtsák végre az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a civil lakosság veszélyeztetésével járó harcok beszüntetésére felszólító szerdai ideiglenes határozatát. (MTI)

Kulcsszavak

(Folytatás az 1. oldalról)

hogy tiszta víz kerüljön a pohárba. Hogy tudják, honnan kell folytatni. Nehéz lesz, ha arra gondolunk, hogy évek óta a sok állami számvevőszéki ellenőrzés eredménye, a számos ügyirat – bár az ügyészségen kötött ki – komolyabb jogi következményekkel nem járt. Az utóbbi évek eurómillióinak leginkább preferenciális szétosztása kapcsán indított korrupcióellenes perek sem zárultak le még.

A kihívás viszont nemcsak a városháza pénzügyi-vgoni helyzetének felmérésében áll, hanem azoknak a reformoknak a meghozatalában is, amelyek elengedhetetlenek egy modern város működéséhez. Ebben Soós Zoltánnak és alpolgármestereinek támaszkodniuk kell a tanácsra, a sorokat tehát ott is rendezni kell, konszenzusra kell törekedni. Hiszen nagy lemaradást kell behoznia Vásárhelynek, hogy barátságos, élhetőbb, fejlődésében fenntartható várossá váljon, hogy felzárkózzon olyan városokhoz, mint Kolozsvár, Temesvár, Brassó, Nagyvárad.

Bizunk benne (mert akarunk bízni), hogy a hármas kulcsszó tartalmat is fog jelenteni.

Szellősebb egyetemi bentlakások

(Folytatás az 1. oldalról)

táblákkal látták el, külön be-, illetve kijáratot jelöltek ki, minden bejáratnál ellenőrzik a testhőmérsékletet, ugyanez történik, amikor a tanórákra átmennek a diákok a főépületbe. A bentlakásban a szobák nagy része három férőhelyes, csupán a tetőtéri szobák kétszemélyesek, így normál körülmények között 280 hallgatót tudtak elszállásolni. Mint mondta, 28 garzon-szoba van, saját mosdóval, és 32 apartman, ahol két szobának közös a fürdője, ellenben odafigyeltek arra, hogy a közös mosdón osztozó szobákba olyan két hallgatót szállásoljanak el, akik a gyakorlat alatt a kis csoportos tevékenységeken amúgy is együtt vannak. A jelenlegi helyzetben is 250 diáknak tudnak szállást adni, ugyanis nem egy időben, hanem felváltva érkeznek a hallgatók, különböző periódusokban vannak jelen. Mint mondta, miután az egyetem vezetősége a hibrid oktatási rendszer mellett döntött, az órarend összeállításakor figyelembe vette, hogy hány hallgató pályázott bentlakási helyre, és az órarendet úgy alakították ki, hogy minden diákot, aki kérte, el tudjanak szállásolni.

Például a tanévkezdést követően elsőként érkeztek az elsőévesek, utána a tájépitész, kertésztechnológus és növényorvos szakok hallgatói, majd háromhetente váltják őket más-más szakok. A diákok három héten belül jelennek meg az egyetemen, ezalatt tömbösítve megtartják számukra a személyes jelenléteket igénylő gyakorlati foglalkozásokat, majd visszatérnek az online oktatásra. Az egyes csoportok után a bentlakási szobákban alaposan fertőtlenítenek. Az étkeztetés kapcsán az adminisztrátor kifejtette, a bentlakás étkezése működik, lehet rendelni menüt, ellenben, az eddigiektől eltérően, most előre csomagolt ebédet kapnak a bentlakók. Előzőleg leadják a rendelést, amikor elkészülnek a fogások, sorba mehetnek átvenni, majd a szobájukban fogyasztják el.

A diákok mintegy felét tudják elszállásolni

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem titkárságán Bordi Aliztól megtudtuk, kevesebb diákot tudnak elszállásolni az intézmény bentlakásában, mint az előző években, a napokban 14 hallgató költözhet be, máskor 25 fiatal tudtak fogadni. Az előírások alapján ki-

számolták a szükséges egy főre eső felületet, így a külön fürdőszobával ellátott háromágyas szobákba csupán két hallgató költözhet be.

Az orvostanhallgatóknak gyakorlati órákra be kell járniuk

Az orvosi egyetemre járó, nem marosvásárhelyi diákok elszállásolása kapcsán Marton László, a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség elnöke lapunknak elmondta, a járványhelyzet miatt az orvosi és gyógyszerészeti egyetem vezetősége úgy döntött, az elméleti órákat online tartják, azonban a gyakorlati órák mintegy hetven százaléka a hallgatók fizikai jelenlétében zajlik, emiatt idén is igény mutatkozott a bentlakási helyekre. Az MMDSZ elnöke szerint az egyetem Kornisa negyedi bentlakásaiban olyan méretek a termek, hogy eleget tudtak tenni az országos rendelkezésekben szereplő előírásoknak, biztosítani tudták a megszabott egy főre eső négyzetméter, és tudomása szerint a szállást igénylő hallgatók nagy részét sikerült elszállásolni. Arra vonatkozó panasz, hogy valaki bentlakási hely nélkül maradt, nem érkezett a diákszövetséghez.

Visszaállt a kártyarendszer

Ne felejtsek otthon, ha orvoshoz mennek!

Október elsejétől újra kötelező az egészségbiztosítási kártya használata – jelentette be az Országos Egészségbiztosítási Pénztár. Kivételt képez a telemedicina, amikor nem közvetlenül, hanem telefonos vagy online kapcsolat során konzultál és ad tanácsot az orvos, ami az idei év végéig érvényes módszer. Az intézkedésről dr. Vass Levente parlamenti képviselő, szakpolitikust kérdeztük.

– A biztosítókártya egy kulcs, ami október elsejétől újra ott kell legyen mindenkinél, aki egészségügyi ellátást vesz igénybe. Jó ezt megjegyezni, ha a családorvoshoz, járóbeteg-szakrendelőbe vagy a kórházba megy a páciens. Egyetlen kivétel, ha telefonhívást vagy online konzultációt vesz igénybe a biztosított, aki betegsége kapcsán, esetleg a koronavírussal elvégzése vagy egyéb egészségügyi probléma miatt lép kapcsolatba a családorvossal.

– *Ezt hogyan rendezik a biztosítási pénztárral?*

– Ahogy eddig is dokumentálta a családorvos, továbbra is megteheti az év végéig. Fenntartása azért jó, mert ha valakinek koronavírusos tünetei vannak, akkor telefonon is el lehet rendezni, ahogy például az egyszerű megfázás okozta náthás tünetek vagy más betegség esetében is tanácsot kaphat a beteg, ha a családorvos megítélése szerint állapota nem igényli a fizikai jelenléte. Másrészt, ha valóban vírusos, nem terjeszti a betegséget, és nincs kitéve a fertőzésnek sem.

– *A kártya használata sok gondot okozott a számítógépes rendszer akadózó működése miatt...*

– Valóban az a probléma, hogy az egészségbiztosítás még mindig nem tudja folyamatosan, zökkenőmentesen biztosítani az internetes

kártyarendszer működését. Ezért ha a pontosan előjegyzett betegeknel netalán öt-tíz percet csak arra kell várni, hogy a páciens jelenlétében a kártya aktiválása, hitelesítése megtörténjen, akkor ez időeltolódást fog eredményezni a programálásban. Téli idején pedig azzal a kellemetlenséggel jár, hogy kint kell várakozni, mivel a rendelésben egy-két betegnél több nem tartózkodhat.

Szakpolitikusként fenntartással fogadom a kártya használatának visszavezetését, abban az esetben, ha nem tudják megoldani, hogy az internetes rendszer (SIUI) zökkenőmentesen működjön, ami a módszer bevezetése óta problémát okoz. Ezt a biztosítónak és a szakminisztériumnak sürgősen meg kell oldania.

Hozzá kell tennem, hogy október elsejétől marad az a lehetőség, hogy a már kiállított szakorvosi recepteket, javallatokat nem kell a következő három hónapban újra felírni például egy asztmás vagy cukorbeteg személy gyógyszerének a kiváltásáért. A családorvos a továbbiakban is, ahogy az elmúlt hét hónapban, kiállíthatja a receptet szakorvosi látélet hiányában.

Részben örömmel fogadom a korrekciót, elszámolható kártyarendszerre való visszatérést. Ugyanakkor szkeptikus vagyok azzal kapcsolatban, hogy a romániai egészségügyben, ahol a reformnak egy éve semmi jele nem volt, ráadásul a koronavírus-járvánnyal „a szeg is kibújt a zsákból”, a visszaérés milyen problémákat fog jelenteni. Másrészt arra gondolok, hogy hét hónap alatt az emberek elszoktak attól, hogy mindig náluk legyen az egészségbiztosítási kártya. Azt üzenem tehát, hogy amikor orvoshoz indulnak, legyenek figyelmesek, és ellenőrizzék, hogy a kártyát magukhoz vették-e. (bodolai)

Elbukott a környezetvédelmi ügyészség létrehozását kimondó törvény

Az alkotmánybíróság alaptörvénybe ütközőnek nyilvánította azt a jogszabályt, amelynek alapján létrehozták volna a falopások és erdőirtások meggátolására hivatott környezetvédelmi ügyészséget.

A testület szerdai ülésén hozta meg a döntést. A szenátus június 16-án fogadta el a jogszabályt, amely szerint a környezetvédelmi ügyészség a legfőbb ügyészség egyik független részlegeként működik, akárcsak a korrupcióellenes, valamint a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni vádhatóság. Az új intézmény hatáskörébe kerültek volna egyebek mellett az illegális fakitermeléssel, a környezetszennyezéssel és a védett területek állat- és növényvilágának elpusztításával kapcsolatos bűncselekmények.

A törvényt a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) törvényhozói terjesztették be márciusban, arra hivatkozva, hogy Romániában túl hosszú ideig elhanyagolták, vagy éppenséggel tagadták a környezetszennyezéssel és klímaváltozással kapcsolatos súlyos gondokat.

Úgy vélték, hogy a jövételen károkat okozó környezetrombolás megfékezéséhez szigorú hatósági fellépésre van szükség. Szerintük azért kell külön intézményt létrehozni, mert az erdőirtás esetében rendszerszintű korrupció tapasztalható, ennek ellenére az utóbbi öt évben az erdőirtás megsértéséért mindössze háromezer magánszemély ellen, „pitiáner falopásokért” indult eljárás.

A jogszabályt a kisebbségben kormányzó liberális kormány támogatta meg az alkotmánybíróságon. Egyebek mellett azzal érveltek, hogy a betervezték nem jelölték meg a vádhatóság létrehozásához szükséges finanszírozási forrásokat, illetve vannak pontatlan megfogalmazások a bűncselekmények után kiszabható szankciók tekintetében.

Egyebek között ez a törvény volt az elmúlt hónapokban az egyik legfőbb kampánytéma, amely szembeállította a kormányzó PNL-t és az ellenzékben levő, ugyanakkor bizonyos kérdésekben a liberálisokkal együttműködő, rendszerkritikus USR-PLUS választási szövetséget. (MTI)

Óriási siker Maros megyének és közösségünknek, hogy ilyen sokan elmentek szavazni, és a fejlődést választották.

KÖSZÖNÖM

még egyszer mindenkinek, aki támogatott minket!

Péter Ferenc

Maros Megyei Tanács elnöke

SZÍNES VILÁG

XVI. évf. 36. (731.) szám, 2020. október 2., péntek

Portugáliai kirándulás salamancai kitérővel (2009)

A lisszaboni Dom Pedro tér és a nemzeti színház

Már régen kacérkodom a gondolattal, hogy meglátogatjuk Portugáliát, de valami mindig közbejött, lehet azonban, csak az volt a baj, hogy nem tulajdonítottam neki megfelelő jelentőséget. Pedig megérdemelte volna, hiszen az olyan kicsi ország, mint Magyarország, valamikor megelőzte az angolokat a világ felfedezésében, illetve gyarmatosításában. És ha II. János portugál király nem utasítja vissza Columbus szponzorálását az Indiába vezető út megtalálásában, nehéz elképzelni, mekkora hatalomra tettek volna szert. A történelem során nyomot hagytak Brazíliától Nagasakiig, Barbadostól Srí Lankáig, a Zöldfoktól Kelet-Timorig.

Fodor Lajos

Amennyire gazdag a történelme – gondolkunk csak a mórokra, vizigótokra, hogy csak

A vár

párat említsek –, olyan változatosak a tájegységei. Mint utólag kiderült, kevés helyen jártam, mely egy aránylag kis területen ilyen nagy változatosságot mutat. Igaz, nincsenek látványosan magas hegyei, de a 4-500 m-es dombjai úgy be vannak építve, hogy ember legyen a talpán, aki különösebb megerőltetés nélkül bejárja óvárosai keskeny, kacskaringós, emelkedő utcáit, útvesztőit. Ennek ellenére vonzóak, tiszták, piros cserepes fehér falaik messziről csábítják a látogatókat. Nem tudom, hogy helyszűke miatt, vagy stratégiai megfontolásból alkalmazták ezt a megoldást, de egyéni, szép, különleges. Bátor, aki nem ismeri, és ide merészkedik autót vezetni, még jó GPS-szel is. Még az ország déli részén is, mely síkságon van, találtak egy-egy dombot, hogy városaikat, minden mai érv ellenére, oda építsék. Ha pedig nem várat építettek a dombokra, akkor teraszosították, és csodákat műveltek a bortermelés terén, mint például a Douro völgyében. Nehéz volna eldönteni, melyik szebb, látványosabb vagy hatékonyabb: a Douro vagy a Rajna völgye?

A Comercio tér

És a kilátás, távolban a Tejo partján a Comercio tér

Jó két hetet töltöttünk ott, többnyire bejártuk fontosabb részeit, de csak kellemes meglepetésekben volt részünk. Tiszta, rendezett, lakói segítőkészek, barátságosak. Több mint 2.000 km-t tettünk meg, de csupán egy közúti rendőrrel találkoztunk. Ellentétben Spanyolországgal, ahova átugrottunk két napra, és ezalatt legalább nyolc rendőrkocsival találkoztunk.

Az árak mérsékeltek, 7–8 euróból két személy is meg tud ebédelni, persze 55 eurót is lehet fizetni érte, de akkor inkább a helyet, mint az ételt fizetjük meg. Míg Izland egyike a legdrágább helyeknek, ahol jártam, addig Portugália a legolcsóbbak egyike. De ez valószínűleg változni fog a jövőben.

Turizmusa az utóbbi 6-7 évben fellendült, és valószínűleg még fog hallatni magáról.

Az egész kirándulást – útitervet, szállodafoglalást, autóbérlést stb. – egy utazási iroda közvetítésével bonyolítottuk le, és mint kiderült, jól választottam. A Portugal Trails utazási iroda szolgáltatásait mindenkinek ajánlom. Tudtommal Spanyolországban is van kirendeltségük.

Május 2. (Lisszabon)

Jó 15 órai utazás után érkezünk meg Lisszabonba. A reptéren már vártak, és egyenesen a szállodába vittek. Miután kiszálltunk, és a taxi elment, kiderült, hogy rossz helyre vittek. Egy másik taxit rendeltünk, és pár perc múlva a megfelelő helyen voltunk, Lisszabon központjában, a főutcán. Csak éppen felvitték a két bőröndünket a szobába, zuhanyoztunk, és irány Lisszabon meghódítása. A térképeket, az útmutatót a főbb látni-valókkal még a reptéren átadták, de otthon is tájékozódtam. Lisszabon modern főváros mintegy 2,5 millió lakossal, tehát Portugália minden negyedik lakosa itt lakik. Pedig drága, nagyon drága, ha az ember itt keresi meg a rávalót. A város is tiszta, rendezett, az utasszállítás simán működik. Neve állítólag föníciai eredetű, és csendes kikötőt jelent. Piros cserepes, fehér falú házai kimondottan mediterrán jelleget adnak neki. Az a tény, hogy hét dombra épült, hozzájárul látványosságához.

(Folytatjuk)

A természet kalendáriuma (CDXXX.)

Kiss Székely Zoltán

Egy hete még meleg késő nyári zápor hólyagoztatta az utca porát, mára már őszi eső hűvöse szemerkél. Itt van az ősz.

*Itt van az ősz, itt van újra,
Mely reményim porba fújja
Mint a hervadt levelet.
Szél süvit a bús fenyéren,
Sírva dallom, sírva kérdem:
Lesz-e még több kikelet?*

Komjáthy Jenő *Itt van az ősz!* verse az ősz kezdetét tetten érve búsong.

*Porba hullott koszorúja,
Az enyészet száraz újja
Tépi gyenge szirmai,
Belenyúl a nyár szivébe,
És mi sírunk: vége, vége!
Összerezdül a csalit.*

*Szél süvit a száraz ágon,
Kacaráz a pusztaságon,
A halál itt most az úr:
Messze hangzik durva lépte,
Összeomlik egy lehére
A természet, a mazúr.*

Az 1862-ben megjelent *A magyar nyelv szótárában* **Czuczor Gergely** és **Fogarasi János** ily magyarázatát adja e szónak: **Molnár Albert** szerint, szegény csavargó... Ez értelemben használta **Csokonai** is: „A mazúr általad gazdag lehet.” ...A székelyeknél **Incze József** szerint oly emberről mondják, ki sok hurczolószkodással, bemocskolással járó paraszt vagy kézi munkákat visz véghez, tehát egy részről mintegy szurtos, szennyes, piszkos, más részről mazna v. vézna. ...a székelyek szójárása szerint a gazdag is lehet mazúr, ha t. i. maszatos vagy mazna, és nem minden szegény mazúr, ha t. i. tiszta.

Mi tagadás, kacifántos szómagyarázat ez. Jutott eszembe mindez a helyhatósági választások másnapján. Ebben a fura őszben, vesztégyezés világban, ahol éppen a választások napjára felfüggesztették a szigorú szabályokat, s e sorozat második leveléhez kötődő fényképet készítő – ma már fogorvos – unokaöcsém is hazaugrott Kecskemétről egy szavazat erejéig. A kép a Székely vértanúk obeliszkjének rózsaszín virágú akácáit ábrázolta nyolc évvel ezelőtt, 2012 májusában. Aztán jöttek olyan idők, amikor a **székely szabadság napjának** megünneplését is gátolták holmi idegenek – egykori katonatisztek. S lám, húsz év múlva megint magyar polgármestere van szülővárosomnak. S remélem, a Természet, az őshonos fajok megbecsülése, a Vásárhely arculatát eddig meghatározó utcaképek, a közép-keleti európaiság csodatölcséres, kálás, estikés virággruppjai, a Bulevárd meghittsége visszaköltöznek e korrupcióval, idegenlelkűséggel, pökhendi akarnoksággal meggyötört városba, városomba.

Éppen ideje. Majd' száz évvel ezelőtt, 1926-ban tért vissza Vásárhely polgármesteri székébe a nagy építő, **Bernády György**. Másodvirágzás volt az, konzerválni igyekezett a megteremtett vásárhelyiséget. Enélkül ma elhagyatottabb lenne vidékünk.

Hideg cseppek permetje hervasztja a nyár virágait. Az őszi-rózsák, krizantémok, csarabok pompája, kikericsok csácsogó lilulása van soron. A hosszú nyár vígan virágoztatta másod-

virágzásba bomló akácok, vadgesztenyék, orgonák, sőt alma- és körtefák ágait. Kései virágok, melyek termést már nem hoznak, nem hozhatnak. Csak kifárasztják hordozó fáik hancsát, ellenállásuk lesz kisebb. De a következő tavasszal újra virágba borulnak majd, s ha kellő napfényt, esőt kapnak, kiheverik az őszi becsapottságot. A talaj változatlanul adja át kincseit az itt lakóknak. Benne gyökerezni lehet.

Másodvirágzás lenne e mostani győzelem? Remélem, több annál. Más. Új virágzás kezdete. Reménykedem, **Illyés Gyula Egy őszenek** első etűdjét idézve:

*Az októberi alkony
fénye oly átható volt,
oly szívjáró mint kedvesem
bucszó pillantása.*

*Arany terhétől hajlott
a nyírfák koronája,
csengő lombok közt jártam,
mint emlékeim táján.*

*Messze-messzire láttam
egy percre önmagamban.
Mezők gőzölte szerte
az égre nyári kedvük.*

*Rossz recsegés felel már
bennem, ősz, szeleidre!
Folyóim megvakultak,
díszeim földre hulltak.*

*Bokraim véres karját
ápolgató ökörnyal,
befonhatnád ősz-nyirkos,
lombtalan bátorságom.*

E lombtalan bátorság ígézetében élek most. Az utolsó beérett füget szedem a fáról iskolám udvarán, Szentendrén. Füget, „amelyről a tudós emberek mondják, hogy virágját sohasem hullatja el, hanem – mint a reménység magzatát – körülövi azt a gyümölcsével – veszem kölcsön a szót **Sütő Andrástól**. A **Nagyeneydi fügevirág** példája '45 után a vásárhelyi Ranghet Iosif középiskolában – mindközönségesen a Református Kollégium jogutódjában, a Bolyai Farkas Líceumban – is tovább élt, ahol, bár a füge szabadban nemigen terem, s a tél fagyja megöli puha fáját is, az iskolaudvar bal hátsó sarkában, az üvegházban beérő gyümölcsei tovább éltek a reményt. (Mert a középiskola első éveit Enyedden kezdő, s az 1940-es tanévet már Vásárhelyen folytató diákja mint a retorziók elől menekülő magyarózdai református kántortanító fia – édesapám – már az iskola biológiatanáráként ültette, nevelte a remény fügefáját.)

Lezúdul a szél a hegyekből

Bizonyára ilyenek vagyunk, akik akármilyen csekély értéknek a megőrzésére vállalkozunk. Ha majd az évek az utolsó falat húst is lerágnak rólunk: föltűnik majd színehagyatlan ifjúságunk fügevirága is...

S érzem a Maros s Küküllő menti szőlőhegyek mustos illatát, szállani vágyok a Trébelybe színeváltó levél gyanánt az első őszi szelekkel. Megint csak Illyést idézem, verse harmadik etűdjét:

*Lezúdul a szél a hegyekből – túlérlett gyümölcsök,
Nehéz bucsuja s a halál vörhenyeges
Arnyéka bolyong kertünkben; az őszi
Levél bús kérdést csörrentve hullik a nap*

*Pocsolyái között a hidegülő földre –
Apold csak telő szőleidet s vigadj,
Boldog apám! s dudolj, dudolj,
Hogy már szagos dongájú hordaid mosogathatod –*

*Nyári melegében, mit a munka nemes
Gyöngyei koszorúztak: homlokod derülhet:
Tavaszi kedved csillan nemsokára elő
Arany borodban, ha köszöntve a napfénybe emeled –*

*Föl, föl az égi lángba emeld s múló
Életünkre köszöntsed,
Megért szívünkre, mely mint falevél leng
Szállani vágyva az őszi szelekkel!*

Zene ez, az ősz zenéje.

„A zene a káoszról rendet teremt; a ritmus a széttartót egységbe fogja; a melódia a megszakítottat folytonossá varázsolja; a harmónia az össze nem illőket összeegyezteti – 1975-ben **Yehudi Menuhin** ezekkel a szavakkal indította útján az UNESCO első **zenei világnapját**. – Szavakkal már nagyon sokszor visszaéltek, különösen a korunk társadalmában egyre növekvő tudatlanság következtében. A zene azonban továbbra is módot ad arra, hogy az emberek ma is megértsék egymást, amikor az emberiségtől a múlt előítéletei távolabb állnak, mint valaha, de megerősödve kerülnek előtérbe azok az örök értékek, amelyek mindig részét képezték bármely nép minden művészi megnyilvánulásának.”

Október 4. **az állatok világnapja**.

*Galambcsapat a kunyhó tetején:
bucskázók, örvösek és büszke pávák;
hogy megszenteljék nagy nyomorúságát,
finom galambokat tart a szegény.*

– írja **Jékely Zoltán** 1935-ben a nagyenyedi **Galambokról** –

*Akkor voltam én is a legszegényebb,
mikor galambot tartottam, sokat;
s akkor voltam mégis legboldogabb,
amilyen nem leszek, bármédig élek.*

*Az Órhegy tetején át hogy repültek
s hogy surrogtak a vén házakon át!
A kék magasság ánisz-illatát
éreztem rajtuk, ha vállamra ültek.*

*Álmomban most is vissza-visszajárnak
s őket tiszta búzával etetem;
hálásan simogatják égi szárnyak
szegény, boldogtalan fejem.*

Október 6-án majd, az **aradi vértanúk napján**, a Székely vértanúk kútjára lombjukat hullató akácokra is gondolok. Amelyek jövő tavasszal is vérpiros színnel halványan festett fehér virágokat bomlasztanak majd. S arra, hogy húsz év múltán magyar polgármesterrel indul az ősz Vásárhelyen.

Maradok kiváló tisztelettel

Kelt 2020-ban, október 2-án, az **erőszakmentesség világnapján**

Az októberi alkony fénye

Székelyföld saját nyelve: a magyar

Izsák Balázs

A közép-európai nyelvstratégiai fórumon, 2016-ban előadást tartottam Autonómia és identitás címmel. Akkor az autonómiatörekvés történelmi és társadalmi gyökereit próbáltam elhelyezni Magyarországon és Erdély történelmében, és vázolni az autonómiaüzdelem mai eszközkészletét. A mai előadás ennek folytatása kíván lenni, hangsúlyozva a nyelv és kultúra szerepét. Egyed Akos többször kiemeli, és sikerként értékeli, hogy a székelység Trianon után is megőrizte többségét szülőföldjén. Ezért nem is alakult ki egy kisebbségi tudat Székelyföldön, a közösség átéli ma is őshonosságát szülőföldjén, és ez áthagyományozódik egyik nemzedékről a másikra. A földrajzi megnevezésekhez gyakran helytörténeti mondák kötődnek, és nem csak a helyi kultúrának alkotják szerves részét, de magyar íróknak, költőknek köszönhetően az egyetemes magyar kultúra részévé váltak. Különös büszkeséggel tölti el a székelyföldi települések lakóit, hogy a dülönevekre nem is találtak idegen megnevezést, még a román nyelvű dokumentumokban, telekkönyvekben, szerződéseknél is a magyar dülöneveket használják.

Szabó T. Attila helynévkutatásai és a nevéhez köthető szorgalmazása a mikrotoponímiai kutatásoknak és ezek tényleges elindulása a magyar nemzeti kultúra részévé váltak, és erősítették a szülőföldhöz való sajtóosan erdélyi ragaszkodást is. Túlmutatna az előadás tárgyán, de az előadó szakterületén is, hogy elmélyedjünk az erdélyi, székelyföldi helynévkutatásban. Ez azonban nem akadályoz meg abban, hogy tisztelegjünk Szabó T. Attila emléke előtt, és ne szóljunk elismerően az erdélyi és székelyföldi helynévkutatás mai hullámáról. És itt van a pillanat, amikor meg kell magyarítani a címet is, *Székelyföld saját nyelve: a magyar*. Azaz nem pusztán a közösség, hanem a földé is, amelynek folyói, hegyei, dombjai, dülői a magyarság korai és kizárólagos jelenlétéről tanúskodnak, olyan magyar megnevezések, amelyek elválaszthatatlanok a földtől, amelyet a székelyek nem ok nélkül tekintenek hazájuknak.

Volt olyan időszaka az elmúlt száz esztendőnek, amikor épp a földrajzi nevek használatát próbálták korlátozni, sőt, tiltani. A két háború közötti Romániában is tiltották a magyar földrajzi nevek használatát, különösen tiltott volt újságokban, könyvekben kinyomtatni. Szemlér Ferenc, aki a második világháború után sematikus, párthú versek sokaságát írta, a két háború között írt még hiteles és jó verseket is. 1937-ben a *Szabadság* című versében így fogalmaz: „Gyermekkorom legszébb vidéke/még most is az a csöppnyi szász/város, minek nevét leírni/nem engedik, de rátalálsz./ha a térképen elmerengve/ujjad ide s tova teszed/és megkeresed azt a helyet./ahol Petőfi elesett.”

Nicolae Ceaușescu idejében tért vissza a földrajzi nevek kinyomtatásának tilalma, amikor ismételen tilos volt Segesvár nevét leírni. Volt, aki még apróhirdetéseknél is körülírta egy erdélyi falu nevét, ahelyett hogy a román megnevezését használta volna. Kétségtelen, hogy a kisebbségi jogok nemzetközi biztosítékainak tárházában a hagyományos földrajzi nevek használatának a joga is megtalálható. Én ezt a bevezetést mégis arra használom, hogy a kisebbségi jogok fölébe emeljem ezt a jogot, s vele együtt kiemelmek a székelységet, az erdélyi magyarságot a 18 romániai kisebbség közül. A szászok kivételével egyik kisebbségi közösség tagjai sem mondják el magukról, hogy nemzeti kultúrájuk azon a földön alakult ki, ahol ők születtek. Ilyen értelemben a földrajzi nevek használata irányjelző is. Nem csak abban az értelemben, hogy biztosított-e egy közösség joga a saját identitásához, szavatolja-e a hatóság kultúrájának, nyelvének fennmaradását, hanem abban az értelemben is, hogy elismert-e a szülőföldjén őshonos közösség joga a saját hazához.

A Székely Nemzeti Tanács küldötteit az a meggyőződés vezeti, hogy ezek a garanciák csak az önrendelkezési jog keretében valósíthatók meg. A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya értelmében az önrendelkezési jog népeket illet meg. „Minden népnek joga van az önrendelkezésre. E jog értelmében a népek szabadon határozzák meg politikai rendszerüket, és szabadon biztosítják gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésüket. Céljai elérése érdekében minden nép – a kölcsönös előnyök elvén alapuló nemzetközi gazdasági együttműködésből és a nemzetközi jogból eredő kötelezettségeinek tiszteletben tartásával – szabadon rendelkezik természeti kincseivel és erőforrásaival. Semmilyen körülmények között sem fosztható meg valamely nép a létfenntartásához szükséges eszközeitől.”

Sok szakértő a dekolonizációs folyamat-hoz köti az egyezménynek ezt a pontját, ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy elfogadásának a politikai körülményei semmiképpen nem korlátozzák annak hatályát. Az utóbbi harminc év sok fontos politikai eseményének szolgált alapul az egyezménynek ez a pontja. A Szovjetunió területén megalakuló önálló államok népei természetes módon alkalmazták ezt, akárcsak a Csehszlovákia kettéválásával alakuló új államok, Csehország és Szlovákia, ugyanakkor Koszovó elismerésének is ez volt a jogi alapja. Ez messze túlmutat a hatvanas évek dekolonizációs folyamatán, és azt sugallja, hogy sokkal inkább Asbjørn Eide megközelítését kell használnunk. Eide az emberi jogok egyetemességéből kiindulva úgy értelmezi ezt a rendelkezést, hogy ez a kisebbségekhez tartozó személyeket is megilleti, akik kétféle módon élhetnek ezzel. Amennyiben az állam demokratikus berendezkedése lehetővé teszi, hogy egy kisebbségi sorban élő nemzeti közösség integrálódjon az állam szerkezetébe, akkor a többséggel együtt gyakorolja az önrendelkezés jogát. Viszont, ha a többségi nemzet hipernacionalizmusa meggátolja ebben, akkor ennek a közösségnek joga van ahhoz, hogy saját szülőföldjén éljen az önrendelkezés jogával.

Az európai területi autonómiák erre a jogra és Asbjørn Eide ezen megközelítésére épülnek, és ennek természetes folytatásai az Európa Tanács ajánlásai, határozatai, amelyek az autonómiák fejlődését, előrelépését támogatják.

A fentiek alapján élesen el kell választani az önrendelkezési jogot a kisebbségi jogok általánosan elfogadott értelmezésétől. Az előbbi az európai etnoregionális mozgalmakban ölt testet, amelyeknek a hetvenes évektől sikerült közjogi megoldásokat találni számos, önálló állammal nem rendelkező európai nép számára. A második egyértelműen olyan egyénekre vonatkozik, akik saját nemzetállamuktól, szülőföldjüktől távol egy olyan országban élnek, amelynek egyetlen területére sem nyomta rá nemzeti, kulturális sajátosságainak bélyegét még nemzedékek sora. Az említett romániai tizenkilenc kisebbség, talán az eltűnőben lévő szászok kivételével, a közelebbi nemzetközi kapcsolatokat saját, gyakran távoli országának az optikájával szemléli. Az ő esetükben a szülőföld szeretete nem válik kollektív élménnyé, megmarad személyes emlékekben gyökerező, szubjektív vonzalomnak az idegen kultúrájú táj iránt.

ENSZ-dokumentum szerint az alapvető emberi jogok az emberi lény veleszületett méltóságából erednek.

Tamási Áron híressé vált mondata, „azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyenünk benne”, az élet célját, értelmes keretét meghatározóvá emeli a ragaszkodást a szülőföldhöz. Az emberi jogok gazdag tárházából valahogy kimaradt az a természetes joga minden embernek, hogy boldoguljon szülőföldjén. Az emberi jogokhoz hasonló módon kell elismerni minden közösség természetes kötelességét a földhöz, ahol egy kultúrát teremtett, és ahol történelme alakult. Tamási Áron idézett mondatában Farkaslakára gondolt, Székelyföldre és Erdélyre, de páratlan írói intuíciója ezt a belső élményt az emberi méltóságot meghatározó és attól elválaszthatatlan egyetemes értéké emeli. Mivel az emberi jogok az emberi lény veleszületett méltóságából erednek.

kelyföldre és Erdélyre, de páratlan írói intuíciója ezt a belső élményt az emberi méltóságot meghatározó és attól elválaszthatatlan egyetemes értéké emeli. Mivel az emberi jogok az emberi lény veleszületett méltóságából erednek.

Az egyszerű ténymegállapítás: Székelyföld saját nyelve a magyar, többet jelent, mint azt az ember első hallásra gondolná. A katalánok voltak az elsők, akik ezt felismerték. Katalónia autonómiastátútuma, miközben elismeri a spanyol állam alkotmánya által rögzített tényt, hogy Katalóniában a hivatalos nyelv a spanyol, azzal egy időben leszögezi, hogy Katalóniának a saját nyelve a katalán. És a következő mondatban azt is kimondja, hogy Katalónia minden állampolgára egyenlő módon és azonos körülmények között használhatja az autonóm régió hivatalos vagy saját nyelvét. Ez a mondat tömöríti együvé a szülőföld szeretetének kollektív élményét, az ehhez való alapvető emberi jogot és a regionális identitást, amelyről a Székely Nemzeti Tanács polgári kezdeményezése is szól.

Egy európai polgári kezdeményezésről tettem említést, amelynek szövegtervezetét a Székely Nemzeti Tanács Állandó Bizottsága 2012. augusztus 4-én fogadta el, és amelyet 2013-ban terjesztettünk az Európai Bizottság elé. Az Európai Bizottság, amely irracionálisan idegenkedik minden olyan kezdeményezéstől, amelyben egyáltalán előfordul a nemzeti szó, a kezdeményezés bejegyzését elutasította. Következett egy hatéves pereskedés, amelyre az Európai Bíróság 2019. március 7-én tett pontot, kimondva, hogy az Európai Bizottság tévesen alkalmazta a közösségi jogot, amikor ezt a kezdeményezést elutasította. Ezt követte a nyilvántartásba vétel, május 7-én, és egy év alatt 2020. május 7-éig 1 008 966 online aláírást gyűlt, teljesítve ezzel a számszerű kritériumot. Azaz 12 hónap alatt legkevesebb egymillió támogatást kell gyűjteni egy sikeres kezdeményezéshez, igaz viszont, hogy eközben egy területi kritériumot is kell teljesíteni, azaz az Európai Unió hét tagállamából kell elérni egy országonként meghatározott alsó küszöböt. Ezt a küszöbértéket csak három országban érték el: Magyarországon, Szlovákiában és Romániában. 2020. július 18-ától kaptunk viszont még egy lehetőséget, hiszen a területi kritérium teljesítésében is objektív akadályt jelentettek a koronavírus-járvány okán az egyes tagállamok miatt hozott korlátozó intézkedések. Ezért az ezen intézkedések miatt érintett kezdeményezések kaptak egy meghosszabbítást az Európai Unió rendelete alapján. November 7-éig folytathatjuk az aláírásgyűjtést, és amennyiben az akadályok továbbra is fenn-

állnak, akkor újabb három hónap meghosszabbítást kaphatunk.

A polgári kezdeményezés történeténél viszont sokkal lényegesebb annak a tartalma, hiszen az közvetlenül kötődik az előadás tárgyához. A nemzeti régiók védelmében indított polgári kezdeményezés egy új fogalmat akar meghonosítani: magát a nemzeti régió fogalmát. Az önálló állammal nem rendelkező nemzetek olyan területeken élnek Európában, amelyeket kulturális szigeteknek lehet tekinteni. Ezek ugyanúgy hozzájárulnak Európa kulturális sokszínűségéhez, mint Európa nemzeti. Az Európai Bizottság elé terjesztett kezdeményezés ezekről így ír: „A nemzeti régiók többségi közösségei: népek. Következésképp a nemzeti régiók népek hazái, akárcsak Európa országai, és ennek megfelelően kell kezelni őket. Semmiképpen nem kezelhetők gyarmatként, kizsákmányolásuk bármilyen, akár rejtett formája is ellentétes az Egyesült Nemzetek alapvető értékeivel, így az Európai Unió értékeivel és céljaival is.”

A nemzeti régiók védelmében indított polgári kezdeményezés egy kollektív jogra épül, amelyet a fentiekben már körüljártunk, a jog a hazához. Fölmérve, hogy milyen nemzetközi dimenziója van ennek a jognak, ennek a kifejezésnek, hogy hányféleképp rezonál ez különböző területeken, kezdve a kurdoktól, a palesztin arabokig, a függetlenségre törekvő katalánokig vagy a kelet-sziléziai autonómiatörekvéseig, erősítjük meg ennek a jognak az egyetemességét és annak a fontosságát, hogy a nemzetközi közösség a jog és a demokrácia eszközeivel keresse ennek a jognak a kodifikálását és szavatolását. Románia alkotmánya kimondja: Románia minden állampolgárának közös és oszthatatlan hazája, fajra, nemzetiségre, etnikai származásra, vallásra, nemre, véleményre, politikai hovatartozásra, vagyona és társadalmi származásra való tekintet nélkül. Azaz de jure Románia elismeri a fenti jogot, de facto ennek a jognak a garanciái hiányoznak. A feladatunk az, hogy a fent idézett alkotmányos rendelkezésnek a feltételeit is megteremtjük. Ez lenne Székelyföld területi autonómiája. A székelyek joga a székely hazához, Románia alkotmányos keretei közt és anélkül, hogy az a román többség érdekeit vagy az ország törvényes rendjét sértene.

(A Magyarságkutató Intézet 2020. augusztus 25-ei budapesti konferenciáján elhangzott előadás szerkesztett változata. A teljes előadás megtekinthető a <https://www.facebook.com/magyarsagkutato/videos/230969171566572/> linken)

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 915.

Stendhal aforizmája a házasságról:

Csakis azok ...

(a gondolat befejező része a rejtvényben található)

	3	TÉRSÉG	KERTÉSZ-ESZKÖZ	DONGÓ-HANG	ELŐTAG: LEVEGŐ	
1						S
ERDÉLYI HEGYSÉG						
TEENDŐ (BIZ.)						
				A FELÜLETÉRE		
				2		
KÁLYHA BELSEJE!			TOGO NOB-JELE		SZOVJET KAMION-MÁRKA	REÁLIS, LÉTEZŐ
... FAIR LADY			MATEMATIKAI FOGALOM			SEREG
			GYÖKÉR		... IPSO (ELEVE)	
			TÜZEL			
HÁTRA EL-LENTÉTE					... TIBOR (MATEMAT.)	
					NÉV (ANGOL)	
SZILUETT						A BŐR VEGYJELE
VÉRCSO-PORT						ÁLLAT (NÉMET)
			VONALZÓ-TÍPUS		ATTÓL KEZDVE	
			A TEA ALKALOIDJA		AM. MUSICAL	
FILMBELI ŪRMANÓ			GENUS		VASÚT RÉSZE	
			GÁRDA (RÖV.)		PÁRATLAN NAPÓRA!	
PÁROS SZÁM					ELEKTRÓD	
					KASZÁL	
GYÖTRELEM	EZ ÉVI				5	
	4				ITÁLIAI FOLYÓ	A
			RINGO ... (BEATLES)			MOLEKULA-SZÁM J.
			OSZTRÁK VÁROS			... NEESON (SZÍNÉSZ)
GAUSS		BESZOL-GÁLTAT			AUTOMATIKUS SZINTSZABÁ-LYOZÁS (RÖV.)	
GIBRALTÁR NÉVADÓJA		DOLOG, LATINUL			HATÁROZÓRAG	
				OROSZ. FOLYÓ		
				JEGYZETEL		
BUDDHIZMUS ÁGA				... ÉVA (SZÍNÉSZNŐ)		CSENDES MANÓ!
				EGYE!		ELEKTRON
KILYÉN LEVENTE	I					L

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY	OKTÓBERI ÉVFORDULÓK (1.)									
	1	2	3	4	O	5	6	7	8	9 F
	10					11				
12 E	13	14	15	16		17		18	19	
20					21			22		23
24				25	26		27		28	A
29			30		31		32		33	34 35
36			37	38		39	40		41	
42 B		43			44			45		
46	47				48			49		50
51				52		53		54		55
A			R		56 K				C	Y

VÍZSZINTES: 1. Armenológus, kanonok, tanár, 200 éve született (Jakab). 10. Prémés állatbőr. 11. Szegélydész. 12. Irodalomtörténész, író, újságíró, 150 éve született (Zalán). 17. Spanyol és holland gépkocsijel. 19. Monori ... (színész). 20. Nép (orosz). 21. Támás heverő. 23. Római négy. 24. Görög és osztrák gépkocsijel. 25. Ama párja. 27. Svájci üdülőváros. 29. Bovaryné személynéve (Flaubert regénye). 31. Angyalrang. 33. A germánium vegyjele. 34. Páratlan szellő! 36. Skalahang. 37. Borókapálinka. 39. Szappanmárka. 41. Földünk kísérője. 43. Az előző napról való. 45. Festő, 150 éve született (Alfréd). 46. Olasz exkirálynő. 48. Metélt. 50. Vezérkari főnök (1917, Artúr). 51. Római császár. 52. Szintén ne. 53. Pénzt ad ki. 55. Indíték. 56. Honvéd tábornok (K. Ferenc fia), 200 éve született (Lajos).

FÜGGŐLEGES: 1. Római 1002. 2. Az argon vegyjele. 3. ... Silvia (Romulus és Remus anyja). 4. Széles szájú edény folyadékknak. 5. Menj! (olasz). 6. Gusztus. 7. Fekete I. fecskéje. 8. Iskola (biz.). 9. Természetudós, MTA-tag, 150 éve hunyt el (Imre). 12. Szobrász, 205 éve született (József). 13. Bellini operája. 14. Angol mértékegység. 15. Fába vés. 16. Teller ... (fizikus). 18. Lassan (zene). 21. Kerület (röv.). USA-író, költő (Edgar Allan). 26. Német író (Thomas). 28. Indiai király v. 30. Férfinév (aug. 18.). 32. Kerti eszköz. 35. Eltulajdonít. 38. Járom. 40. Mágnes ... (operett). 41. Feltéve. 42. Amerikai Nobel-díjas orvos, 100 éve született (Baruj). 43. Hősök ... (Budapest). 44. Héber betű. 45. Becézett Lajos. 47. Minideszka. 49. Keskeny sikátor. 52. Francia rt. 54. Talán!

L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket október 15-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők – két személy – egy-egy könyvet nyerhetnek. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Paál László tájképfestő egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre megadtunk.

VÍZSZINTES: 1. Irracionális, logikátlan – Angol versenyló. 7. Patás állat – Kutya. 8. Dalbetét – Egyszer sem. 9. Taszít – Osztrák, magyar és kubai autójel. 11. Probléma – Nedves darab! 12. Karol – Piszok. 14. Üres lak! – Hazafele! 15. Mióma – Rúzs. 18. Mexikói fizetőeszköz – Rossz kívánság. 19. Szélhámos, hazudozó – Görget. 22. Lángol – Latin kötőszó. 23. Dal – Fényűző, díszes. 25. Halotti lakoma – Számítógépmemória-típus. 27. Éles rész! – Argentín és luxemburgi autójel. 28. ...-alkohol, borszesz – Nehézfém. 30. Maga – Olaszországi folyó. 31. Lakás része – Akadály, gát.

FÜGGŐLEGES: 1. Forma – Házfedél. 2. Gyilkos vírus – Cirkuszi alkalmazott. 3. Szintén – Zárni kezd! 4. Maga után húz – Turbina része! 5. Velencei híd – Nincs mit ennie. 6. Rádiólokátor – Pesztra. 10. Ördög Tibor (Hooligans) művészneve – Szavatosságát veszti. 13. Holt nyelv – Kocsonyás anyag. 16. Versenylovas, hajtó – Fiókban keresgél. 17. Szerves oldószert – Adott szó, fogadalom. 20. Hosszú női sál – Az ... madár (Sütő A). 21. Lángész – Tengeri rabló. 24. Hátral ellentéte – Színész jutalma. 26. Orosz úrállomás volt – Táncot jár. 29. Azonos betűk – Másodperc, rövidítve.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18	T			
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

A SZEPTEMBERI ÉVFORDULÓK (3.) című pályázat nyertesei:

Simó Attila, Marosvásárhely, 1848. út
Kali József, Marosvásárhely, Építők sétány

A pályázati rejtvény megfejtése:
SZEKULA; SCHILLER; VEDRES; ESTEI; SOMLÓ;
ANDERSSON; KLEIN

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtés

a szeptember 25-i számból:

Ikrek: A lámpás

Skandi: Nem lehetünk igazságosak, ha nem vagyunk emberségesek.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Tömbház előtti színház

Bemutató október 5-én

Kétnyelvű szabadtéri előadást állított színre a Facem Egyesület és a 3g HUB a tömbház előtti színház projekt keretében. A Bologas (Ballagás) című előadáson a középiskolai ballagási ceremóniát követve román és magyar nyelven szólalnak fel az ünnepségen – a megszokottól eltérően. A nézők láthatják, meghallgathatják az iskolaigazgatót, a roma osztályfőnököt, a magyar éltanulót és az ambíciózus polgármesternőt, a takarítók is szót kapnak. A sokszor ironikus, karikírozott vagy éppen nagyon őszinte, szókimondó beszédekhez a Fără Zahăr moldvai zenekar írt betétdalokat.

Az előadás szövegét két marosvásárhelyi alkotó, Pálffy Zsófi dramaturg, drámaíró és Valentin Covaciu publicista, fiatal regényíró írták, a helyi intézmények vezetőivel és diákokkal készített interjúkból, amit a színészek improvizációi egészítenek ki.

Rendező Becsey-Imreh Noémi, a Marosvásárhelyi

Művészeti Egyetem rendező szakos hallgatója. Előadják: Barti Lehel András, Cristi Bojan „Kuki”, Jancsó Előd, Mălina Moraru, Vajda Boróka, Narcis Zamfir „Zoro”, díszlet- és jelmeztervező Papp Gyopár, fordította Bagosi Csenge.

A két nyelven feliratozott előadást októberben többször bemutatják a város különböző lakónegyedeiben, más-más iskolaudvarokon.

A bemutató október 5-én, hétfőn 20 órától lesz a kövesdombi Gheorghe Șincai liceum udvarán. A következő előadások helyszíne: október 6-a, kedd: Romulus Guga általános iskola, október 7-e, szerda: Mihai Viteazul általános iskola (mindkettő a Tudor lakónegyedben van).

A belépés ingyenes, regisztrációhoz kötött. Az október 5-i, hétfői bemutatóra a <https://www.eventbrite.co.uk/e/bologas-in-dambul-pietros-registration-123345338227>, az október 6-i, keddi előadásra a <https://www.eventbrite.co.uk/e/bologas-in-zona-pandurilor-registration-123391636707>, míg az október 7-i, szerdaira a <https://www.eventbrite.co.uk/e/bologas-in-zona-fortuna-registration-123392627671> elérhetőségen lehet bejelentkezni.

További részletek, illetve az esemény a <https://www.facebook.com/events/781173199337869> elérhetőségen, az előadás Facebook-oldalán található, követhető. Támogató a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. (v.g.v.)

A Carit-San Medical rendelőintézet ingyenes laboratóriumi vizsgálatra

és pszichiátriai szakrendelésre várja az érdeklődőket
családorvosi, illetve szakorvosi küldőpapír alapján.

Laboratórium: 0265-250-874,

Aurel Filimon utca 15. szám

Járóbeteg-rendelő: 0265/269-172,

Mihai Viteazul utca 42. szám.

www.caritsanmed.ro

Parlamentari jelöltállítás: nyolcan pályáznak parlamenti képviselői és szenátori tisztségre

Alább olvasható azoknak az RMDSZ-tagoknak a névsora, akik az elkövetkező négy évben parlamenti képviselői vagy szenátori tisztségre pályáznak.

Képviselő- vagy szenátorjelöltnek jelentkezhetett az, aki tagja az RMDSZ-nek, felsőfokú végzettséggel rendelkezik, az elmúlt négy évben nem indult a parlamenti, európai parlamenti, illetve a helyhatósági választásokon más párt, szervezet színeiben.

Parlamentari képviselő:

1. Birtalan István
2. Csép Éva Andrea
3. Hamar Alpár Benjamin
4. Kolcsár A. Károly
5. Kovács Mihály Levente
6. Vass Levente

Szenátor:

1. Császár Károly Zsolt
2. Novák Csaba Zoltán

Az RMDSZ Maros megyei szervezetének sajtóirodája

Kapcsolódjon ki vasárnap az Erdély Tv-vel!

Az Erdélyi Magyar Televízióban október első vasárnapján is érdekes műsorokkal várják a nézőket a képernyők elé. A 13:30-tól kezdődő **Üzenet szeretettel** műsor vendége az idén 20 éves Titán zenekar frontembere, Szabó Előd lesz, akivel a zene világnapjáról is beszélgetnek. A 17 órakor kezdődő **Pszichotrillákból** az életciklusok váltásáról és azok megéléséről kérdezi dr. Kádár Annamáriát Badics Petra műsorvezető. Délután fél 6-tól a **Hitélet** műsorban a szentegyházi Szent Gellért Alapítványt mutatják be, ahol a fogyatékkal élő személyeken segítenek, de hangsúlyt fektetnek a sérültek társadalomba való integrálására is. Jó szórakozást!

Magyar és román futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Október 2., péntek:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Bukaresti Rapid – Concorchia Chiajna (2. liga, 6. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: CSU Craiova – Jászvásári CSM Politehnica (1. liga, 6. forduló)

* 21.00 óra, M4 Sport: MTK Budapest – Budafoki MTE (NB I, 6. forduló)

Október 3., szombat:

* 13.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Lénárdfalvi ACSF – Universitatea Craiova (2. liga, 6. forduló)

* 15.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – FC Argeș Pitești (1. liga, 6. forduló)

* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Gyurgyevói Astra – FC Voluntari (1. liga, 6. forduló)

* 18.00 óra, M4 Sport: Mezőkövesd Zsóry FC – Kisvárdai Master Good (NB I, 6. forduló)

* 20.30 óra, M4 Sport: Diósgyőri VTK – Paksi FC (NB I, 6. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Bukaresti FCSB – Bukaresti Dinamo (1. liga, 6. forduló)

Október 4., vasárnap:

* 13.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: FC Botoșani – Chindia Tîrgoviște (1. liga, 6. forduló)

* 16.00 óra, M4 Sport: ZTE FC – Budapest Honvéd (NB I, 6. forduló)

* 17.45 óra, M4 Sport+: Nyíregyházi Spartacus FC – Szombathelyi Haladás (NB II, 11. forduló)

* 18.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Medgyesi Gaz Metan – Nagyszebeni Hermannstadt (1. liga, 6. forduló)

* 18.30 óra, M4 Sport: Ferencvárosi TC – Puskás Akadémia FC (NB I, 6. forduló)

* 21.00 óra, M4 Sport: MOL Fehérvár FC – Újpest FC (NB I, 6. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Konstancai Viitorul – Kolozsvári CFR (1. liga, 6. forduló)

Október 5., hétfő:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Kolozsvári Universitatea – Zsilvásárhelyi Pandurii Lignitul (2. liga, 6. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Aradi UTA – Academica Clinceni (1. liga, 6. forduló)

Diáksztori

Előfordulnak iskolai bántalmazások

Nagy-Bodó Szilárd

Sokan azt gondolják, hogy a tanár–diák-visszaélések csak a filmekben léteznek, pedig nem így van. Ezek a visszaélések gyakran előfordulnak a mi környezetünkben is. Igen, bármilyen hajmeresztően hangzik, itthon, Erdélyben is sokszor lehet találkozni ilyesmivel. Ez pedig már önmagában elég nagy baj, de ami még nagyobb, hogy nem beszélnek erről sem a diákok, sem a tanárok. Pedig lenne miről. Az Érted ifjúsági szervezet célja az, hogy bemutassa ezeket a visszaéléseket és bántalmazásokat, természetesen név nélkül, azért, hogy ha valaki hasonló helyzetbe kerül, merjen róla beszélni, és segítséggel képes legyen tenni ellene. A kezdeményezést az indította el, hogy a nyár folyamán felkerült a közösségi hálóra egy botrányos videó, ahol a tanár elkezdte sértegetni az egyik diá-

kot. Az Érted a Székelydatával és a Romániai Magyar Középiskolások Szövetségével (MAKOSZ) közösen úgy döntött, hogy magukra vállalnak egy kis részt a romániai iskolai környezet biztonságossá tételének emberpróbáló munkájából. Megfogalmaztak egy felhívást, amelyben arra kérték az embereket, hogy küldjék be esetleges iskolai bántalmazásokról szóló történetüket. Azóta már elég sok történet összegyűlt, melyek mélysége és súlyossága kétségbevonhatatlan. Ezeket a név nélküli történeteket feldolgozzák, és képregénnyé alakítják, ezáltal is felhívva a figyelmet az iskolai bántalmazásokra.

Az első képregény főszereplője Lilla, akit diákkorában egyik tanára rendszeresen figyelt írás közben, úgy, hogy a háta mögött állt, és amennyiben valami nem tetszett neki, rákiabált. Felnőttként mai napig összeressen, ha valaki a háta mögé kerül.

Molnár Eszter

Fotó: Metz Balázs

Forrás: Facebook

A második képregény egy fiúról szól, akinek hosszú haja volt. Ezért kapott rossz jegyeket az iskolában, bár a leckét tudta, és még ferde hajlamúnak is titulálták. A történet vége az, hogy levágta a haját, és azóta sem növelte meg.

A harmadik történet egy tanárról szól, akit a szülők folyamatosan támadtak, mert rossz jegyet adott a gyermeküknek. A szülők összefogtak, és elüldözték a tanárt az iskolából, annak ellenére, hogy az egyik szülő beismerte, a jegyek valóban a diákok képességeit tükrözték.

A kezdeményezés jelmondata: „Ne hallgass róla!”. Amennyiben valakinek tudomása van olyan esetről, amikor vagy a diákot, vagy a tanárt bántalmazták, esetleg éppen vele történt meg, ne hallgasson róla, és írja meg a Diáksztori csapatának.

A kezdeményezésről Molnár Eszter, az Érted társalapítója számolt be lapunknak.

– A Diáksztori egy olyan kezdeményezés, amellyel képesek vagyunk dolgokat megmozgatni. Egy olyan helyre nyúlunk ezzel, ahol nagy a probléma. A Diáksztorival próbálunk segíteni és változtatni, valamint felhívni a figyelmet, hogy óriási a gond, ha ilyen visszaélésekről beszélhetünk az erdélyi magyar iskolákban.

Első lépésként létrehoztunk egy e-mail-címet, ahova a történeteket vártuk, és sajnós

jöttek is szép számmal. Nagyon megrázó volt ezeket olvasni. Az elején körülbelül 30 történet érkezett, és mindegyik egy-egy specifikus helyzetről szólt. A feldolgozásnál összekeverjük a történeteket és értelemszerűen név nélkül jelennek meg. A képregényekben megjelennek a verbális rágalmozások, valamint a hátrányos megkülönböztetés is. És ezek sajnós valóságok. Ami pedig talán a legmegrázóbb, hogy vannak idősebbek is, akik azt írják, hogy azóta is bennük van, amit akkor átéltek.

A történetekből egy külön munkacsoport hozza létre a képregényeket a Romániai Magyar Középiskolások Szövetsége és Csala Dénes segítségével. Ebben a munkacsoportban vannak színészek is és egy illusztrátor. Komoly munka megtervezni, hogy kéthetente megjelenjen egy képregény. A későbbiekre pedig videókat is tervezünk, ahol a színészek felolvassák a történeteket.

A képregények és a jövőbeli videók teljes mértékben tükrözik a valóságot, hiszen azokon a történeteken alapulnak, amiket kaptunk hiteles forrásból, és érzik is rajtuk a személyes érintettség. Azért keverjük össze a helyzeteket, hogy ne legyen felismerhető, hogy a diák, aki küldte, ne érezze, hogy róla szól, és éppen őt dolgozzuk fel.

Ezeknek a történeteknek nincs happy endjük, a kíméletlen valóságot mutatják be. A képregények és a videók azokkal a megrázó dolgokkal foglalkoznak, amelyek megtörténhetnek egy tanár és egy diák között, és sajnós nem egy esetben meg is történtek. Ezek a rémisztő dolgok akkor következnek be, amikor nincs meg a kölcsönös tisztelet, vagy még annál kevesebb van a kapcsolatban.

Azonban kiemelten fontosnak tartom, tartjuk, hogy ezek a történetek ne kerüljenek a szőnyeg alá, mert ha az ember nem beszél róluk, élete végéig magában hordozhatja a fájdalmat és a sebet, amit a bántalmazás pillanatában szerzett. Elhiszem, hogy nehéz beszélni róla, de sok embernek segíthetnek, hogy ne kerüljenek hasonló helyzetbe, és a saját lelki fájdalmaikat is mérsékelni tudják. Kérem, ha valakinek van bántalmazásról szóló története, ossza meg velünk, a Diáksztori csapatával a www.diakstori.com weboldalon. Ne hallgasson róla!

Gézengúzok játéknapp vidéki iskolákban és óvodákban

A VÉDEM – Marosvásárhelyi Édesanyák Egyesülete 2021 tavaszán elindítja a Gézengúzok játéknapp nevű programját a Bethlen Gábor Alap és a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásával.

A már négy alkalommal megszervezett Gézengúzok gyermekfesztivál után 2019-ben a Gézengúzok családok kalákáját szervezte meg a VÉDEM – Marosvásárhelyi Édesanyák Egyesülete, partnereivel. Az elmúlt években egyre népszerűbbé váló fesztivál résztvevőinek száma megközelítette a kétezret, sajnós a helyszín és logisztikai adottságok miatt 1800 résztvevőt tudtunk fogadni, így sokan lemaradtak róla. Ebből az okból, valamint azért, hogy azok is részülhessenek a programokból, akik más okból nem tudtak részt venni, a rendezvény szervezőiből, résztvevőiből, kézműveiből és támogatóiból kialakítottunk egy csapatot, amely hajlandó a rendezvényt továbbvinni, és elindítani ehhez kapcsolódó új projektünket, a Gézengúzok játéknappokat, amely révén a népi kultúri és beltéri, leginkább ügyességi játékokat és hagyományörző foglalkozásokat eljuttatjuk Maros megye kisebb, vidéki településeire is. Célunk megismertetni a gyerekeket azokkal az egyszerű játékokkal, melyekkel szüleink, nagyszüleink játszottak, azonban számukra ismeretlenek, holott szórakoztató, kreatív és természetes anyagokból készült játékok. A gyermekfesztiválon használt játékokat a rendezvényen kívül is szeretnénk „hasznosítani”, kiegészítve a népzene, néptánc, gyermekkörjátékok tanításával, kézműves-foglalkozásokkal. Maros megyei települések iskoláiba, óvodáiba visszük el a programot, hogy egy-egy játékos nap megszervezésével örömet és mosolyt csaljunk azon

gyerekek arcára, akik nem tudnak részt venni egy háromnapos fesztiválon. Azokhoz a Maros megyei vidéki iskolákba és óvodákba járó gyerekekhez szeretnénk eljuttatni a Gézengúzok gyermekfesztivál játékeit és programjait, akik kevés hagyományörző tevékenységben vesznek részt, az elmúlt években nem jutottak el a Gézengúzok gyermekfesztiválra, illetve más iskolán kívüli tevékenységekben nincs sok lehetőségük részt venni, szüleik nem tudják őket elküldeni táborokba, kirándulásokra, és a faluban nincs játszótér, lehetőség.

A játéknapp megvalósításához egyesületünk biztosítja az eszközöket, alapanyagokat, humán erőforrást, szállítást. A pedagógusok segítségét kérjük a további szervezésben. 2020-ban a járványügyi helyzet miatt a fesztivál és az erre az évre tervezett játéknappok elmaradtak, de már októberben elkezdjük a felkészülést a jövő évi programra, és egy-egy hétvégés workshop keretében a szervezők felkészülnek a projektre, kis létszámmal, a törvény által megengedett keretek között.

Várjuk az érdekelt vidéki iskolák és óvodák pedagógusainak jelentkezését a programban való részvételre a vedem@vedemegyesulet.ro e-mail-címen. Kérjük, írják meg a település és a tanintézet nevét, a gyerekek létszámát és életkorát, valamint a pedagógus nevét és elérhetőségét. Minden jelentkezéssel felveszük a kapcsolatot. Jelentkezési határidő: 2020. október 7., szerda.

A Marosvásárhelyi Édesanyák Egyesülete hét éve végzi felvilágosító, közösségépítő, hagyományörző, minőségi szórakozást biztosító munkáját. Célunk, hogy legyen jó Maros megyében családoknak lenni. (közlemény)

A LOCATIV RT.

– Marosvásárhely, Bartók Béla utca 2/A –

nyilvános versenytárgyaláson bérbe adja Marosvásárhelyen az alábbi, nem lakás rendeltetésű helyiségeket:

1. 1848. út, aluljáró, 123,76 négyzetméter, köztéktetéskre, szerezéscsoporthoz, sportfogadásra
2. Győzelem téri aluljáró, 9-es helyiség, 158,07 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra
3. Győzelem téri aluljáró, 10/1-es helyiség, 93,44 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra
4. Győzelem téri aluljáró, 14-es helyiség, 37,50 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra
5. Rózsák tere 1. szám, 2-es helyiség, 103,62 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának
6. Forradalom u. 2., 1-es helyiség, 58,30 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának
7. Forradalom u. 3., 87,95 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának
8. Bolyai utca 1., V. felszuterén helyiség, 41,12 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának, raktárnak
9. Horea u. 1., 52,14 négyzetméter, szolgáltatásra, irodának

A versenytárgyalásra 2020. október 20-án 10 órától kerül sor a dokumentáció alapján, amelyet a Locativ Rt. székhelyén, a Bartók Béla utca 2A szám alatt, a 7-es irodában lehet megvásárolni (ára 100 lej) október 2-ától, naponta 8–12 óra között. Feliratkozni és az iratokat benyújtani október 19-én 12 óráig lehet.

A versenytárgyaláson azok vehetnek részt, akik a határidőig benyújtják a részvételi dossziéjukat és licitálnak.

Bővebb felvilágosítás naponta a székhelyen és a 0265/260-375 (25-ös mellék) telefonszámon vagy a www.locativmures.ro honlapon.

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ

Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.

Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-l)

A MAROSVÁSÁRHELYI ERDŐKERÜLET

kemény és puha TŰZIFÁT értékesít

autótól mellett, útszélen,

146,9 lej + héa/ 1 mst áron, a következő helyiségekben:

- Koronka – tel. 0742-002-437

- Somosd – tel. 0732-810-078

- Jedd – tel. 0754-044-746

A felrakodást és az elszállítást nem biztosítjuk.

Érdeklődni lehet hétfőtől péntekig 8-16 óra között. (21481)

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

VESZEK régi festményeket, képkereket, paraszttárgyakat, antik bútorokat stb. Tel. 0731-309-733. (7978-I)

ELADÓ Nyáradszentlászlón természet, minőségi, piros bio krumpli 40 kg-os zsákokban, ingyenes házhoz szállítással. A föld, amiben termett, 23 éve műtrágya- és gyomirtómentes. Ára 2 lej/kg. Ha egészséges élelmet akar a családi asztalra, hívja bizalommal a 0740-808-298-as telefonszámot. (8986-I)

ELADÓ 1300-as Skoda Felicia jó állapotban, ez évi vizsgával (ITP), alkudható áron. Tel. 0740-536-554. (8917)

ELADÓK olcsón: régi szobabútor, két fotel, pedálos Ileana varrógép, automata mosógép, 50 literes üvegcorsók. Tel. 0743-960-143. (9015)

AJÁNDÉKOZOK két kiscicát. Tel. 0770-546-075. (9056-I)

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolnék. Az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (9057-I)

ELADÓ régi asztalosgyalpad, bontott csempékálya, egy- és kétszemélyes kanapé, álló esztergált fogas, nagy kihúzható asztal, Saier csiszoló dobmotorral. Érdeklődni a 0741-143-404-es telefonszámon. (9060-I)

LAKÁS

KIADÓ 1-2 szobás lakást keresek hosszú távra. Tel. 0756-607-969. (8848-I)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás a régi Tudorban. Tel. 0746-049-408. (8955)

GARZONLAKÁS kiadó. Tel. 0744-694-380. (8961-I)

KIADÓ bútorozott garzon a Tudorban. Tel. 0742-198-536. (8964-I)

BÉRELNÉK kis méretű házat, házrész vagy nyaralót Marosvásárhelyen vagy bármely környékbeli faluban. Tel. 0756-680-226. (9004-I)

VESZEK egy 2 szobás és egy 3 szobás, I. osztályú lakást a Tudor vagy a Kövesdomb környékén. Tel. 0745-625-362. (8999-I)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás a Măgurei utcában, vagy csere is érdekel egy garzonnal. Tel. 0745-996-819. (9030)

KIADÓ a Kövesdombon szépen berendezett, 2 szobás, nagy előszobás tömbházlakás igényesnek. Tel. 0365/446-207. (9049-I)

KIADÓ garzon a régi Tudorban. Tel. 0743-891-490. (9053-I)

ELADÓ egyszintes, 2 szobás házat keresek az orosz piac környékén. Külön udvarral! Tel. 0741-077-012, 0741-143-404. (9060-I)

ELVESZETT

ELVESZETTEM Orbán László-Károly névre szóló egyetemi ellenőrzőm. Semmisnek nyilvánítom. (9063)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalom: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (22144-I)

IDŐSGONDOZÁST vállalom lakás ellenében. Tel. 0740-846-127. (8843-I)

FUVART, bútorhordást vállalom személyzettel, külföldre is, valamint törmelékiszállítást. Tel. 0749-543-104. (8318-I)

ÉPÍTKEZÉSI munkát vállalom. Tel. 0770-621-920. (8789-I)

ÉPÍTŐCÉG 15%-os kedvezményel vállal háztetőkészítést, tetőfedést Lindab cserépből, cserépforgatást, külső és belső munkákat, javítást, kerítés- és kapukészítést, bontást is. Tel. 0747-634-747. (8789-I)

TERMOPÁN ajtókat, ablakok javítása, szűnyogháló készítése. Tel. 0771-383-725. (8988)

VÁLLALOK festést, csempézést, gipszkartonszerelést, parkettázást stb. Tel. 0771-393-848, 0749-564-921. (8991)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (8974)

MEGEMLEKEZÉS

Az évek telnek, a fájdalom nő, nem hoz enyhülést a múlt idő. Sírod előtt állunk, talán te is látod, körülötted van szerető családod.
Hat éve már, hogy ezt az utat járjuk, megnyugvást lelünkben még most se találunk.
Szeretettel emlékezünk október 1-jén id. ASZALOS GÉZÁRA halálának évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (8962-I)

Fájó szívvel emlékezünk a mezőcsávási özvegy SZÉKELY IRÉNRE halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi két leánya és családjuk, valamint unokája. (9017)

Fájó szívvel emlékezünk október 2-án BAKAI ANNA-MÁRIÁRA halálának 11. évfordulóján. Emlékét szívünkben őrizzük. Nyugodjon békében! Szerettei. (9035)

Néztelek végtelen álmodban, néztem, amint alszol. Azt mondták, halott vagy. De lehet-e halott egy ember, akit szerettem, és mindmáig itt él a szívemben?
Drága férjemre, BARTHA GERGELYRE emlékezem halálának 13. évfordulóján. Legyen csendes örök álma! Bartha Gizella. (9038-I)

Fájó szívvel gondolunk ezen a napon drága édesapánkra, dr. DIENES SÁNDORRA, amikor egy éve, hogy tartalmas földi élete véget ért. Gondoljunk rá kegyelettel! Szerető családja. (9062-I)

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetésekkel feladhatnak a szerkesztőségben, a nepujas.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujas.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9–14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

Megállt egy szív, mely élni vágyott, pihen a kéz, mely dolgozni imádott. Fájó szívvel emlékezünk a nyárádmagyarósi néhai CSEGI ESZTERRE halálának első évfordulóján. Megemlékezik három fia családjukkal együtt és a Cseh család. (9041-I)

„Ha lelkünkben lehall egy csillag, nyomában égő seb fakad.”

(Wass Albert)

Kegyelettel emlékezünk id. TROZNAI SÁNDOR volt marosvásárhelyi szállítási szakértőre halálának 20. évfordulóján. Szép emlékét hűséggel őrizzük. Szerető családja. (9052-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, sógornó, rokon és jó szomszéd, KISS ANUȚA szül. Brudan marosvásárhelyi lakos életének 74. évében rövid szenvedés után csendesen megpihent. Drága halottunk temetése október 2-án, pénteken 15 órakor lesz a koronkai ravatalozóból, ortodox szertartás szerint, a koronkai református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nyugodjál békében, Mami!
A gyászoló család. (9033-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, rokon, jó barát és jó szomszéd, BARTHA ÁRPÁD CSABA életének 80. évében rövid szenvedés után megpihent. Drága halottunk temetése 2020. október 3-án, szombaton 11 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (9043-I)

RÉSZVÉNYILVÁNÍTÁS

„Az Úr szemei előtt drága az ő kegyeseinek halála.”

(Zsolt. 116:15)

Megrendült szívvel őszinte részvétünket és mély együttérzésünket fejezzük ki diákjainknak, osztálytársainknak, Fazakas Dorottyának, Gellértnek, Sárának szeretett ÉDESAPJUK elvesztése miatt érzett fájdalmunkban. Az Úr vigasztalását és megerősítő erejét kívánjuk a gyászoló család részére!

A marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum tanári kara és diákközössége. (p.-l)

Fájó szívvel búcsúzom kedves magyarói barátomtól, DALI FERENC TÓL. Őszinte részvétem. Örög Ferenc és családja. (sz.-l)

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá forduló problémáját.

Köszönetnyilvánítások:

Rozália Dicsőből hálás Klara asszonynak, mert segítette epilepsziás fiának, amikor már minden reménnyel felhagytak; Attila Marosvásárhelyről köszöni, hogy ismét együtt lehet feleségével, hosszú és szomorú távollét után; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból, az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Elena Régenből hálás, hogy ismét sikeres az üzlete. Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átkoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött. Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

NE
SPĂLĂM MĂINILE
REGULAT CU APĂ ȘI SĂPUN

PURTĂM
MASCA MEREU,
PRECUM SUPEREROII

PĂSTRĂM
DISTANȚA
LA ȘCOALĂ ȘI LA JOACĂ

RESPECTĂM
INDICAȚIILE
PROFESORILOR

**RĂMÂNEM O ECHIPĂ
PĂSTRĂM VIITORUL ÎN SIGURANȚĂ**

VÍZZEL ÉS SZAPPANNAL RENDSZERESEN
KEZET MOSUNK

MINDIG HORDJUK AZ ARCMASZKOT,
MINT A SZUPERHŐSÖK

BETARTJUK A TÁVOLSÁGOT
AZ ISKOLÁBAN ÉS JÁTÉK KÖZBEN IS

KÖVETJÜK A TANÁROK
UTASÍTÁSAIT

EGY CSAPAT VAGYUNK, BIZTONSÁGBAN MEGŐRIZZÜK A JÖVŐNKET

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

Târgu Mureș	88,1	Sovata	102,1
Marosvásárhely	88,1	Sovata	102,1
r • a • d • i • o			
Reghin	94,7	Sighișoara	104,3
Szászrégen	94,7	Szegesvár	104,3

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**
Hívásban a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

**A Marosvásárhelyi
Nyugdíjasok Önszegélyző
Pénztára**

előnyös kölcsönt nyújt
12, illetve 24 hónapra.

Az érdekeltek a Marosvásárhely, Bolyai utca 36. szám alatti székhelyünkön jelentkezhetnek hétfőtől péntekig 7 és 14 óra között.

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek.

**FOCI
FIÚKNAK
LÁNYOKNAK**

MAROSVÁSÁRHELYEN

WWW.FOCISULI.RO
0720.522.618
FB.COM/MSE.1898